

بررسی فراوانی مصرف و علل گرایش به سیگار در دانشجویان ساکن خوابگاه‌های دانشگاه علوم پزشکی گلستان در سال ۸۷

مهديه شجاع^۱، دکتر لیلا مویبانی^۲، مصطفی قربانی^۳، دکتر اکرم ثناگو^۴، مهت شجاعی^۴، زاهده کیاکهوری^۴، مسین ارگنلی^۴

۱. کارشناس پژوهشی، دانشگاه علوم پزشکی گرگان
۲. استادیار، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی گرگان
۳. دانشجوی دکتری اپیدمیولوژی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی ایران
۴. دانشجوی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی گرگان

چکیده

سابقه و هدف: دوران دانشجویی زمانی است که بسیاری از مسیرهای رفتاری در حال تکوین است. لذا مطالعه حاضر با هدف بررسی شیوع مصرف و علل گرایش به سیگار در میان دانشجویان ساکن خوابگاه‌های دانشگاه علوم پزشکی گلستان انجام شده است.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه مقطعی نمونه‌گیری به صورت سرشماری از کلیه دانشجویان دختر و پسر ساکن خوابگاه‌های دانشجویی انجام گرفت. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه‌ای بود که پایایی و روایی آن تایید شده بود. داده‌ها با استفاده از نرم افزار آماری SPSS و با استفاده از آزمونهای آماری کای دو، آزمون t و رگرسیون لجستیک مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: در بین ۶۶۹ دانشجوی ساکن خوابگاه‌های گرگان، ۵۳۸ پرسشنامه تکمیل شد. ۶۷/۳٪ نمونه‌ها (۳۶۲ نفر) دختر و میانگین سنی دانشجویان ۲۰/۷۴ سال بود. ۸۳/۵٪ (۴۴۹ نفر) سابقه مصرف سیگار داشتند و ۶/۲٪ نمونه‌ها در زمان پژوهش سیگاری بودند (۱۷/۳٪ پسران و ۰/۸٪ دختران). مهمترین دلیل گرایش به مصرف سیگار ارتباط با دوستان سیگاری عنوان شد. بین مصرف سیگار با سن، جنس، قومیت و سال تحصیل ارتباط معنی‌داری مشاهده شد ($p < 0.05$) اما بین مصرف سیگار با رشته تحصیلی و وضعیت تاهل ارتباط معنی‌داری مشاهده نشد.

نتیجه‌گیری: نتایج نشان داد مصرف سیگار در دانشجویان مورد مطالعه شیوع پایینی دارد اما شیوع پایین نیز مورد توجه است و باید نظارت والدین در سنین پایینتر در انتخاب دوستان برای فرزندان نشان افزایش یابد.

واژگان کلیدی: سیگار، دانشجوی، گرایش، شیوع.

مقدمه

سکته مغزی مطرح است (۲). از بین ۱/۱ میلیارد نفر سیگاری در دنیا، ۸۰٪ آنها در کشورهایی که درآمد کم و یا متوسط دارند، زندگی می‌کنند (۳). سهم کشورهای در حال توسعه از استعمال دخانیات معادل ۷۰٪ کل مصرف دخانیات جهان است. در بررسیها ۲۸/۷٪ سیگاریها در رده سنی ۱۸ تا ۲۴ سال بوده‌اند که بیشترین قشر دانشجویی در همین رده سنی هستند (۴).

مطالعات حاکی از آن است که شیوع مصرف سیگار در بین دانشجویان برخی از دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور بیش از ۱۰٪ است که میزان قابل توجهی را در بر می‌گیرد (۷-۵). بررسیهای مختلف نیز تایید می‌کند چه در کشورهای توسعه یافته و چه در کشورهای در حال توسعه، شیوع مصرف سیگار در جوانان رو به افزایش و سن شروع آن روبه کاهش است

بیش از پنج میلیون نفر در سال در دنیا در اثر استعمال دخانیات جان خود را از دست می‌دهند که اغلب این موارد در کشورهای با درآمد پایین و متوسط است و پیش‌بینی‌ها بیانگر این نکته است که چنانچه این روند ادامه یابد، تعداد مرگ و میر ناشی از استعمال دخانیات تا سال ۲۰۳۰ به حدود ۸ میلیون نفر در سال افزایش خواهد یافت (۱). مصرف دخانیات به عنوان یکی از عوامل خطر مهم و افزایش‌دهنده بار کلی بیماریها در دنیا به خصوص در ارتباط با بیماریهای مزمن و غیرواگیری چون بیماریهای قلبی عروقی، تنفسی، سرطان و

*نویسنده مسئول مکاتبات: مهديه شجاع؛ گرگان، جاده شکتلا، دانشگاه علوم پزشکی گلستان؛ پست الکترونیک: Mahdieh.shojaa_mw@yahoo.com